

Η ΕΝ ΒΑΡΣΟΒΙΑ XVII ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ INSTITUT INTERNACIONAL DE STATISTIQUE (ΧΑΓΗ (1) ΚΑΙ ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΒΑΡΟΜΕΤΡΑ

ΥΠΟ

Δ. ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΙ

Ἐν Βαρσοβίᾳ συνήλθεν κατ' Αὐγούστον 1929 ἡ XVIII σύνοδος τοῦ Διεθνoῦς Ἰνστιτοῦτου τῆς Στατιστικῆς(2).

1) Τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτον Στατιστικῆς ἰδρύθη τῷ 1885 (ἀπὸ τοῦ 1853-1878 εἶχε λειτουργήσῃ τὸ Congrès international de Statistique δημοσίωγμα κυρίως τοῦ Que-telet) τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Say καὶ Neumann-Spallart, συνεστήθη δὲ ὡς καθαρώς ἰδιωτικὸν ἐπιστημονικὸν σωματεῖον μὲ τὸν σκοπὸν τὴν παραγωγὴν τῆς κρατικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς στατιστικῆς καὶ μὲ τὴν τάσιν ἀποκαταστάσεως ὁμοιομορφίας μεθόδων, ἐντύπων καὶ ἐπεξεργασίας τῶν στατιστικῶν ἀπογραφῶν.

Οὕτω θὰ ἀπεκαθίστατο ἡ δυνατότης τῆς συγκρίσεως τῶν στατιστικῶν δεδομένων τῶν διαφόρων χωρῶν. Οἰκονομικῶς συντηρεῖται τὸ Ἰνστιτοῦτον διὰ τῶν εἰσφορῶν τῶν μελῶν του καὶ κατὰ τὴν λήσιν τῶν ἀποφάσεών του καθοδηγεῖται μόνον ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐθεντίαν τῶν μελῶν του. Τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ καὶ αἱ ἐισηγήσεις δημοσιεύονται εἰς τὸ ὄργανον αὐτοῦ Bulletin de l'Institut International de Statistique, τὸ ὁποῖον ἀριθμεῖ ἤδη περὶ τοὺς 25 τόμους.

Τῷ 1913 ἰδρύθη καὶ τὸ Office permanent de l'Institut International de Statistique ἐν Χάγῃ.

Τὸ Institut συνειργάσθη μεταπολεμικῶς συχνάκις μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν (Οἰκονομικὴ συνδιάσκεψις Γενoῦσης 1922), τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου ἐργασίας δύναται δὲ κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ συνδέσμου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν (§ 24) νὰ συγχωνευθῇ καὶ μετ' αὐτῆς μὲ τὴν συναίνεσιν τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ κρατῶν-μελῶν.

2) Ἡ σύνοδος εἶχε τεθῆ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Ignacy Moscicki, μιᾶς ἐπιτίμου κεντρικῆς ἐν Βαρσοβίᾳ καὶ τῶν δύο τοπικῶν ἐπιτροπῶν ἐν Ποσνανίᾳ καὶ Κρακοβίᾳ (ἐνθα θὰ ἐταξείδευον οἱ ἀντιπρόσωποι πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς γενικῆς πολωνικῆς ἐκθέσεως καὶ τῆς ἱστορικῆς πόλεως τῆς Κρακοβίας). Τῶν ἐπιτροπῶν προήδρευεν ὁ Πρωθυπουργὸς Kazimierz Switalski, μετεῖχον δὲ σχεδὸν ὅλοι οἱ ὑπουργοί, οἱ δὴμαρχοι τριῶν πόλεων Βαρσοβίας, Ποσνανίας, Κρακοβίας, ὅλοι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα Ἀκαδημίαν, Πανεπιστήμιον, Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν Σχολίην, Ἀνωτάτην Γεωργικὴν Σχολίην καὶ τὰς Τραπεζάς (Ἑθνικὴν Πολωνικὴν, Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, Ἀγροτικὴν, Ταμειυτήριον). Τὴν ὀργανωτικὴν τοῦ συνεδρίου ἐπιτροπὴν ἀπήρτιζον ὡς πρόεδρος μὲν ὁ καθηγητῆς Josef Buzek, διευθυντῆς τῆς Πολωνικῆς Στατιστικῆς ὑπηρεσίας, ὡς γραμματεῖς δὲ ὁ Jan Piekalkiewicz καὶ ὡς μέλη πολλοὶ καθηγηταὶ τῶν Πολωνικῶν Πανεπιστημίων καὶ ἄλλων ἀνωτάτων ἰδρυμάτων, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου, Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας, Οἰκονομικῶν κλπ.) καὶ τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας. Ἐπιτροπὴ κυριῶν ἐφρόντιζε διὰ τὰς συνοδοὺς κυρίας τῶν μελῶν. 37 χώραι, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς, πρὸς δὲ ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν, τὸ Διεθνὲς Ἀγροτικὸν Ἰνστιτοῦτον τῆς Ρώμης, τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας, τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτοῦτον Πνευμα-

Θέματα (στατιστικά) πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν καθιερωμένην τριπλῆν διάκρισιν αὐτῶν εἶχον ἀναγραφῆ τὰ ἑξῆς :

Τμήμα Πρῶτον Μέθοδος καὶ Δημογραφία.

1. Μικτὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ὁρολογίας τῶν αἰτιῶν θανάτου (Εἰσήγησις τοῦ Μιχαὴλ Huber).

2. Πρωτοκολλήσεις γεννήσεων κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ ἔτους (Εἰσήγησις τοῦ Κονράδου Gini).

3. Ἐκθεσις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν στατιστικὴν τῶν μεγάλων πόλεων (Εἰσήγησις τοῦ Γουσταύου Thirring).

4. Στατιστικὴ τῆς Μεταναστεύσεως (Εἰσήγησις τοῦ Φρειδερίκου Zahn).

Τμήμα Δεύτερον Οἰκονομικαὶ στατιστικά.

1. Ἐκθεσις περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σπουδὴν τῶν Οἰκονομικῶν Στατιστικῶν.

2. Στατιστικὴ τῶν παραγωγικῶν ἀπασχολήσεων τῶν γυναικῶν (Εἰσήγησις τοῦ Φρειδερίκου Zahn).

3. Ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἔρευναν καὶ συλλογὴν τῶν οὐσιωδεστέρων στατιστικῶν στοιχείων, καθόσον ἀφορᾷ τὰς οἰκονομικὰς προβλέψεις εἰς τὰς διαφόρους χώρας (Εἰσηγήσεις τῶν A. Bowley, W. Breisky, Κονράδου Gini, Λουκιανοῦ March, E. Pearsons καὶ Ἐρνέστου Wagemann).

4. Στατιστικὴ τῶν μεταφορῶν ἐν τῇ Ἑσωτερικῇ (Εἰσήγησις τοῦ Ἰωσήφ Girard).

5. Ἀνακοίνωσις τοῦ A. Jensen ἀφορῶσα εἰς τὴν στατιστικὴν τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν τῶν Ἐμπορικῶν Ἰδρυμάτων.

Τμήμα Τρίτον Κοινωνικαὶ Στατιστικά.

1. Ἐκθεσις περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς (1) μικτῆς ἐπιτροπῆς τῆς στατιστικῆς τῆς παιδείας.

τικῆς Συνεργασίας, τὸ Διεθνὲς Ἐμπορικὸν Ἐπιμελητήριον, ἀντιπροσωπεύθησαν ἐν τῇ συνεδρίῳ. Βλ. τὰ προσωρινὰ πρακτικὰ τοῦ συνεδρίου εἰς τὸ Bulletin Quotidien τοῦ Institut International de Statistique. Varsovie 20 Août 1929 ἔξ.

1) Ἀπὸ τοῦ 1922 ἐλήφθη ἀπόφασις συνεργασίας τοῦ Ἰνστιτούτου μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἵνα οὕτω πραγματοποιηθῆται εὐχερέστερον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Ἰνστιτούτου, δηλαδὴ ἡ ἐγκαινίασις «Des méthodes propres à obtenir, autant que possible, l'uniformité dans les cadres et dans les dépouillements des relevés de la statistique, afin de rendre comparables les résultats obtenus dans les différents pays». Συνεστήθη λοιπὸν μικτὴ ἐπιτροπὴ «Comission mixte d'études de méthodologie statistique μετὸν σκοπὸν ὅπως ὑποβάλλῃ αὕτη εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν τὰς διαφόρους ἀποφάσεις τοῦ Ἰνστιτούτου, τὰς μετὰ τὸν πόλεμον, ἵνα ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν ἐνεργήσῃ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν. Πράγματι συνήλθε πρὸς τοῦτο διεθνὴς στατιστικὴ σύνοδος (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1928, εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον 42 κράτη καὶ ἡ ὁποία ἐπεξεργάσθη τὴν σύμβασιν τῆς 11 Δεκεμβρίου 1928, ἡ ὁποία καθορίζει τὰ τῆς ἐπιχωρίως τῶν ἀποφάσεων τούτων (καθορισμὸς μεθόδων στατιστικῆς ἐξωτερικοῦ ἔμπορίου, τῆς στατιστικῆς τῆς παραγωγῆς, τῆς στατιστικῆς τῆς ἀλτείας, τῶν διαφόρων τιμαριθμῶν κλπ.) ὑπὸ τῶν καθ' ἕκαστον κρατῶν. Πλὴν τῆς συνεργασίας ταύτης

2. Στατιστική τῆς κατοικίας (Εισήγησις τοῦ Pribran).
3. Στατιστικὴ τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας (Εισήγησις τοῦ Ἰωάννου Feig).
4. Διδασκαλία τῆς Στατιστικῆς εἰς τὰ Πανεπιστήμια (Εισήγησις τοῦ Meerwarth).
5. Ποινικὴ στατιστικὴ (Εισήγησις τοῦ Roos).

I I

Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνόδου αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρὸ τριμήνου διανεμηθεισῶν εἰσηγήσεων, μετὰ βραχείας σχετικῶς συζητήσεως εἰς τὰ τμήματα καὶ τελικῶς εἰς τὴν ὀλομέλειαν συνοψίζονται εἰς τὰ ἑξῆς.

Α' Μέθοδος καὶ Δημογραφία.

1. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὁρολογίαν τῶν αἰτιῶν θανάτου τὸ συνέδριον, μετὰ συζήτησιν εἰς τὴν ὁποίαν ἐγένετο λόγος περὶ μελλούσης παρομοίας συνδιασκέψεως ἐν Παρισίοις κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἔ. ἔ., πρὸς δὲ καὶ περὶ συγενοῦς ἐργασίας τῶν συνδιασκέψεων τῶν σκανδιναυικῶν κρατῶν, καθὼς καὶ ἐτονίσθη ὁ κατὰ τὸ δυνατόν περιορισμὸς τῶν λεπτομερειακῶν ἀπογραφῶν τοῦλάχιστον κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν, ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὅπως τὰ κράτη τοῦλάχιστον ἐπὶ ἐν ἔτος ἀποδεχθούν διπλὴν ταξινόμοισιν αἰτιῶν θανάτου, συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχαιότεραν καὶ τὴν νέαν ὁρολογίαν διὰ νὰ καθίστανται παραβλητὰ τὰ δεδομένα τῆς ἀρχαιότερας πρὸς τὴν νέαν ὁρολογίαν.

Ἐπίσης τὸ Ἰνστιτούτον ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὅπως κατὰ τὸ διάστημα δύο συνεδρίων ἢ μικτῇ ἐπιτροπῇ παραμείνῃ ὁ μοναδικὸς ὄργανισμὸς διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς νέας ὁρολογίας πρὸς ἀποφυγὴν συνόδων διαφόρων νέων ἐπιτροπῶν ὅπως ἐγένετο μέχρι τοῦδε.

2. Τὸ γεγονός τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς πρωτοκολλήσεως τῶν γεννήσεων κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ ἔτους παρατηρήθη γενικῶς καὶ εἰς ἄλλα κράτη (Ποσεχοσλοβακίαν, Γιουγοσλαβίαν, Βουλγαρίαν) πλὴν τῆς Ἰταλίας, καίτοι εἰς τὰ περισσότερα τούτων, αἱ στατιστικαὶ εἶναι εἰσέτι ἀτελεῖς ἢ μὴ ναιαἰαι. Τὸ I τμῆμα ἐθεώρησεν, ἴσως ὑπερβολικῶς, ὅτι ἔχει σπουδαίαν σημασίαν διὰ τὴν ἐπίδρασιν διαφόρων οικονομικῶν περιστατικῶν ἐπὶ τῶν γεννήσεων τὸ γεγονός τοῦτο, καὶ ἐζήτησε λεπτομερεστέραν εἰσηγήσιν διὰ τὸ προσηκὺ συνέδριον, ἵνα προσκομιθῶσιν οὕτω ἐν τῷ μεταξὺ καὶ δεδομένα ἄλλων χωρῶν. Ἡ συζήτησις ἔφερεν εἰς φῶς ζητημὰ τι ἴσως σπουδαιότερον τοῦ βασικοῦ, ἦτοι τὴν ἀπὸ βιολογικῆς ἀπόψεως καθόσον ἀφορᾷ τὴν κληρονομικότητα τοῦ γένους, ἐνδιαφέρουσαν ἔρευναν περὶ τοῦ γένους τῶν τέκνων τῶν γενομένων πρὸ ὠρισμένης τινὸς γεννήσεως (τελευταίας).

μετὰ τοῦ οικονομικοῦ τμήματος τῆς Κ.Τ.Ε. συνεργάσθη τὸ Ἰνστιτούτον πρὸς τούτοις καὶ μετὰ τοῦ τμήματος τῆς ὑγιεινῆς τῆς Κ. Τ. Ε. καθὼς καὶ μετὰ τοῦ Διεθνούς Ἰνστιτούτου πνευματικῆς συνεργασίας (στατιστικαὶ παιδείας).

3. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐτήσιον χρονικὸν δημοσίευμα τῆς στατιστικῆς τῶν μεγάλων πόλεων τὸ συνέδριον ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ διανεμηθησόμενον ἐρωτηματολόγιον παρέχει ἀρκετὸν χρόνον, εἶναι ἐνιαῖον καὶ περιέχει ἀρκετὰς ἐπεξηγηματικὰς σημειώσεις διὰ τὴν ἀκριβῆ κατανόησιν τῆς ἐννοίας τῶν ζητουμένων. Ἡ πρότασις περὶ διαφορισμοῦ τοῦ ἐρωτηματολογίου ἀναλόγως ὠρισμένων ομάδων πόλεων, δὲν εὔρεν ἀπήχησιν ἀφοῦ σκοπὸς τοῦ «Annuaire» τούτου θὰ ἦτο ἡ ἐνοποίησης καὶ τὸ συγκρίσιμον τῶν δεδομένων, ἵνα καταφαίνωνται εὐκόλως καὶ αἱ καθυστερήσεις τῶν διαφορῶν πόλεων.

4. Διὰ τὴν στατιστικὴν τῶν μεταναστεύσεων τὸ συνέδριον ἔσχε τὴν γνώμην ὅτι αἱ διαφοραὶ κατηγορίαι τῶν μεταναστῶν πρέπει νὰ καθορίζωνται ἐνιαίως, καὶ ὅτι λόγῳ τοῦ δυσχεροῦς τοῦ καθορισμοῦ τῆς προσκαίρου μεταναστεύσεως ἡ διεθνῆς στατιστικὴ θὰ ὄφειλε νὰ περιλάβῃ μόνον τοὺς ὀριστικῶς ἐκπατριζομένους ἢ ἐπαναστρέφοντας. Ἡ τυποποίησης αὕτη θὰ ἀφεῶρα τὴν ἀναγραφὴν τῶν ἀπερχομένων καὶ ἐπανερχομένων, τὴν παροχὴν εἰς αὐτοὺς βιβλιαρίων ταυτότητος ὁμοιομόρφων μὲ καθωρισμένον ἐρωτηματολόγιον. Τὰ δεδομένα ταῦτα θὰ συνηθροίζοντο εἰς τὸ κεντρικὸν γραφεῖον μεταναστεύσεως ἐκάστης χώρας παρὰ τῇ κρατικῇ στατιστικῇ ὑπηρεσίᾳ μηνιαίως μὲν γενικῶς, ἐτησίως δὲ μετὰ λεπτομερειῶν. Ἡ σύνοδος ἐζήτησε νέαν προσεχῆ εἰσήγησιν, ἢ ὅποια θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐν Γενεύῃ, συγκληθησομένης συνδιασκέψεως περὶ μεταναστεύσεως.

Ἡ συζήτησις παρουσίασεν ἀντιγινωμίαν τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καθόσον αὐτόθι τὰ διάφορα κράτη εἶναι σχεδὸν ἀνεξάρτητα ἀλλήλων ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν κινήσεων τοῦ πληθυσμοῦ, ἐπομένως εἶναι δυσχερὴς ἡ παροχὴ ὑπὸ τῶν ὁμοσπόνδων κρατῶν βιβλιαρίων ταυτότητος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ συζήτησις ἀπέδειξεν ποσὸν δυσχερὴς εἶναι ὁ καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τοῦ μετανάστου ἐκ μὴ σύσειωδῶν βασικῶν κριτηρίων. (1) Σχετικῶς ἐγένετο λόγος καὶ περὶ στατιστικῆς τοῦ Τουρισμοῦ, ἢ ὅποια ἰδιαιτέρως καλλιεργεῖται ἐν Βελγίῳ καὶ Βουδαπέστη καὶ περὶ ὑποβολῆς σχετικῶν εἰσηγήσεων κατὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον.

Β' Οἰκονομικὴ Στατιστικὴ.

1. Τὸ πρῶτον ζήτημα τῆς γενικῆς ἐκθέσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἀνεβλήθη ἐνεκα ἀπουσίας τοῦ εἰσηγητοῦ.

2. Ὡς πρὸς τὴν διεθνῆ στατιστικὴν διὰ τὰς παραγωγικὰς ἀπασχολήσεις

1) Ὁ καθηγητῆς Hersch (Βέρνη) ἔκαμε λόγον περὶ 17 ὁρισμῶν τοῦ μετανάστου γνωστῶν εἰς αὐτόν. Ὁ Lesoir (Βέλγιον) προέτεινε τὴν ἐπομένην λύσιν: Est à considérer comme émigrant celui qui quitte sa commune de résidence habituelle, pur s'établir de manière durable à l'étranger comme immigrant-celui qui arrive de l'étranger pour s'établir de façon permanente dans les pays. Ὁσαύτως δέον νὰ θεωρητῆι ὡς διαρκῆς μετανάστις ὁ ἐργαταλείπων τὴν χώραν του ἄνευ διαθέσεως νὰ ἐπαναστρέψῃ εἰς αὐτήν, ἐνῷ πρόσκαιρος μετανάστις, ὁ ἀπουσιάζων διὰ μίαν τοδιὰχιστον περίοδον ἐργασίας.

τῶν γυναικῶν ἐλήφθη ὡς ἐξῆς ἡ ἀπόφασις: "Ὅπως κατὰ τὴν διενέργειαν τῆς ἄνω ἀπογραφῆς τηροῦνται τὰ ἐξῆς α) μὴ συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰς ἀσκούσας παραγωγικὸν ἐπάγγελμα γυναίκας, αἱ σύζυγοι αἱ ἀπασχολούμεναι μὲ τὰ οἰκιακὰ τῶν μόνων, οὔτε αἱ λοιπαὶ γυναῖκες αἱ ἀσχολούμεναι εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογενεῖαν ἄνευ μισθοῦ. Πάντως νὰ γίνηται διάκρισις τῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν ὑπηρεσίαν β) συνυπολογίζονται ἰδιαιτέρως ὡς βοηθητικὰ μέλη αἱ γυναῖκες καὶ λοιποὶ οἰκεῖοι οἱ συνεργαζόμενοι εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας γ) διακρίνονται καὶ τὰ παρεπαγγέλματα τῶν γυναικῶν, καθοριζομένης ὑπ' αὐτῶν τῆς κυρίας καὶ τῆς δευτερευούσης ἀπασχολήσεως δ) ὡς ἐπάγγελμα θεωρητέον καὶ κάθε ἰδιαιτέρας φύσεως ἐργασία διεξαγομένη κατ' οἶκον ε) εἰς τὴν στατιστικὴν θὰ περιλαμβάνονται τὸ ἐπάγγελμα καθὼς καὶ ἡ πολιτικὴ κατάστασις τῆς γυναικὸς (ἰδίως ὁ χρόνος τοῦ γάμου καὶ τὰ τὰ τέκνα, ἵνα κρίνηται καὶ ἡ γονιμότης τῶν διαφόρων ἐπαγγεμάτων) στ) ἐνιαῖος κατὰ τὸ δυνατόν καθορισμὸς τῶν ἐπαγγεμάτων. Εἰς τὴν συζήτησιν ἐπρότεινε Ρῶσσοσ ἀντιπρόσωπος τὴν συσχέτισιν τοῦ βαθμοῦ μορφώσεως καὶ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν γυναικῶν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἡ καὶ ἐνταῦθα, ἰδίως εἰς τὴν γεωργίαν, διάφορος ἀντίληψις περὶ τῆς ἐργαζομένης γυναικὸς. Ἡ ἐπιτροπὴ θέλει συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας τῆς συμπεριλαμβάνουσα καὶ γυναίκας διὰ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς.

3. Βλ. κατωτέρω σελίδα.

4. Διὰ τὸ ζήτημα τῆς διεθνοῦς στατιστικῆς τῶν ἐσωτερικῶν μεταφορῶν καθωρίσθησαν γενικαὶ τινες γραμμαὶ διεξαγωγῆς ταύτης ἐν ἀναμονῇ συμπληρώσεως τούτων καὶ σχολιμωτέρας προσαρμογῆς αὐτῶν καὶ πρὸς ἄλλας κατηγορίας μεταφορῶν. Αἱ γενικαὶ κατευθυντήριοι γραμμαὶ εἶναι αἱ ἐξῆς α) μεταφοραὶ σιδηροδρομικαὶ β) μεταφοραὶ διὰ τράμ γ) μεταφοραὶ διὰ παντὸς μέσου ἰδίως ἰππαμαξῶν, αὐτοκινήτων κ.λ.π. δ) ποταμοπλοῖα ε) ἀκτοπλοῖα στ) ἀεροπλοῖα ζ) Ταχυδρομεῖα, τηλεγραφοὶ, τηλέφωνα. Ἡ συζήτησις κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς συνεργασίας τῶν διαφόρων διεθνῶν ὀργανώσεων τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὰ θέματα ταῦτα διὰ τὴν ὁμοιομορφίαν τῆς στατιστικῆς τῶν μεταφορῶν. Ἡ σπουδαιότης τῆς συσχέτισεως τῶν σιδηροδρομικῶν τιμολογίων μετὰ τῆς ἀποδοτικότητος γενικῶς τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἰδίως μετὰ τῶν τιμῶν τῶν ἐμπορευμάτων κατεδείχθη πασιφανῶς καθὼς καὶ ἡ ἀνάγκη συσχέτισεως τῶν μεταφορῶν διὰ τῶν σιδηροδρόμων μετὰ τῶν διὰ τῶν κοινῶν ὁδῶν.

5. Ἡ ἀνακοίνωσις σχετικῶς μὲ τὴν στατιστικὴν τῶν ποσῶν τῶν χρεωπιστώσεων (Transactions) τῶν ἐμπορικῶν ἰδρυμάτων προεκάλεσε σύστασιν ἐκ μέρους τῶν Ρῶσσοσ διὰ τὴν παρακολούθησιν τοῦ παρ' αὐτοῖς διεξαγομένου κρατικοῦ ἐμπορίου, καθὼς καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῆς κρατούσης εἰς τὰς κερφαλοκρατικὰς χώρας ἀναρχίας ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο συνεζητήθη καὶ ἀνακοίνωσις σχετικῶς μὲ τὰ οἰκονομικὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. Ἡ εἰς τοιαύτην ἔκτασιν προσπάθεια ἐξακριβώθη ὅμως ὡς ἀπραγματοποίητος, ἄρκεσθέντος τοῦ

τμήματος εἰς τὸ νὰ συστήσῃ τὴν κατάρτισιν ἐπιτροπῆς διὰ τὰ οἰκονομικὰ τῶν κρατῶν, ἐπαρχιῶν καὶ δήμων.

Κοινωνικαὶ Στατιστικαί.

1. Διὰ τὴν στατιστικὴν τῆς παιδείας τὸ Ἰνστιτούτον παρέτεινε τὴν ἐντολὴν τῶν μελῶν αὐτοῦ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν μικτὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν συνέχισιν τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν. Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐτονίσθη ἡ σπουδαιότης τῆς σχετικῆς προεργασίας, ἡ ὁποία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Διεθοῦς Ἰνστιτούτου διὰ τὴν πνευματικὴν συνεργασίαν, πρὸς δὲ ὅτι καὶ τὸ ἴδρυμα Carnegie ἀσχολεῖται μὲ παρομοίαν διεθνῇ στατιστικῇ. Ὑπὸ Ρώσσοῦ ἀντιπροσώπων ἐτονίσθησαν τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς στατιστικῆς ταύτης ἦτοι: ἡ σχέσις τοῦ ποσοστοῦ τῶν μαθητῶν καὶ ὁ κοινωνικὸς χαρακτήρ τῶν σχολείων, αἱ ἀναγκαῖαι ἐκάστοτε τροποποιήσεις εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν σχολείων τούτων ἀναλόγως τῆς διδασκαομένης γλώσσης καὶ ἡ συμβολὴ τοῦ τύπου εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐξέλιξιν τῶν λαῶν.

2. Ἡ ἀπόφασις τοῦ τμήματος διὰ τὴν διεθνῇ στατιστικὴν τῆς κατοικίας ὑπῆρξεν ἡ ἐκτενεστέρα πασῶν, (10 σελίδες) ἡ δὲ συζήτησις κατέδειξεν καὶ ἐνταῦθα τὰς δυσκολίας καθ' ὧν ἔχει νὰ παλαίσῃ ἡ λίαν σπουδαία στατιστικὴ αὕτη.

Ἡ Στατιστικὴ, ἰδίως ἀναλόγως τῆς κυβικῆς περιεκτικότητος τῶν δωματίων, ἡ ὁποία ἐφηρμόσθη ἐν Μονάχῳ (ἀντὶ τῆς ἀτελεστεράς τῆς ἀπαριθμήσεως ἀπλῶς αὐτῶν) θὰ ἦτο δαπανηρὰ ὡς βάσις γενικῆς τοιαύτης διεθοῦς στατιστικῆς. Ὡσαύτως ἡ ἔννοια τοῦ ὄρου «οἰκογένεια» θὰ ὤφειλε νὰ καθωριζέτο ἐπακριβῶς. Τέλος ἡ συζήτησις τῆς ἀποφάσεως τοῦ τμήματος περιλαμβανούσης τὸ γενικὸν σχέδιον τῆς στατιστικῆς ταύτης, τὸν καθορισμὸν τῶν θεμελιωδῶν ἐνοιῶν (κατοικία, δωμάτια, ἔνοικος, οἰκογένεια κλπ.) τὰ τῆς ἀπογραφῆς τῶν κατοικιῶν τὰ τῆς κινήσεως τῆς κατοικίας, τῶν ἐνοικίων κλπ. παρεπέμφθησαν διὰ τὴν προσεχῆ σύνοδον.

3. Ἡ Συζήτησις ἐπὶ τῆς στατιστικῆς τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας ἀνεβλήθη ἐπ' ἀόριστον, ἔνεκα τῆς ἐπιμονῆς τῶν Ἀγγλων ἀντιπροσώπων καὶ ἰδίως τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ διεθνὲς γραφεῖον ἐργασίας ἤδη ἀπὸ τοῦ 1923 ἀσχολεῖται λίαν συντόμως μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀρκετὰ ἐπιτυχῶς.

4. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς στατιστικῆς εἰς τὰ Πανεπιστήμια δὲν ἐγένετο οὐδαμῶς συζήτησις μὴ ὑποβληθείσης ἔγκαιρος τῆς σχετικῆς εἰσηγήσεως.

5. Εἰς τὴν ποινικὴν στατιστικὴν ἐγένετο ἀποδεκτὴ πλήρως ἡ εἰσηγήσις τοῦ de Roos (Ὁλλανδία).

Τέλος εἰς τὸ τμήμα τοῦτο συνεζητήθη καὶ ἡ πρότασις ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλων περὶ ἐρευνῆς ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπίδρασιν τῶν τιμῶν ἐπὶ τῆς ἀνεργίας. Οἱ Ἀγγλοι ἐτόνισαν ὅτι αἱ ἀπὸ πενταετίας διεξαγόμεναι παρ' αὐτοῖς ἐρευναι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ ἀνεργία αὐξάνει καθ' ὅσον ὑψοῦνται οἱ πραγματικοὶ μισθοί. Ὅτι ἠψωθέντων κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην πενταετίαν τῶν μισθῶν κατὰ 10% ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ ἀνεργία ηὔξήθη σημαν-

τικῶς. Καίτοι δὲ ἴσως νὰ μὴ ὑπάρχη ἀμεσος σχέσις αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος ὅμως θὰ ὄφειλε τὸ Ἰνστιτοῦτον νὰ ἀσχοληθῆ καὶ μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐλήφθη λοιπὸν ἀπόφασις κατὰ τὴν γενικὴν συνέλευσιν περὶ συστάσεως τοιαύτης ἐπιτροπῆς καὶ ἐρεῖνης τῆς συσχετίσεως τῶν ζητημάτων τούτων εἰς διαφόρους χώρας. Ὁ ὅρος «divers pays» ἀντὶ τοῦ ἀρχικοῦ «pays industriels» ἐτέθη ἵνα συμπεριληφθοῦν καὶ ἀγροτικά χωρία, καίτοι διεπιστώθη ἡ δυσχέρεια τῆς ἐρεῖνης τῶν πραγματικῶν μισθῶν εἰς τὴν γεωργίαν.

Εἰς τὴν τελευταίαν γενικὴν συνέλευσιν καθωρίσθη καὶ ὁ τρόπος τῆς τροποποιήσεως τοῦ κατιστατικοῦ τοῦ Ἰνστιτοῦτου.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΒΑΡΟΜΕΤΡΑ

Τὴν Εἰσήγησιν διὰ τὰ Οἰκονομικὰ βάρομετρα (1) εἶχον ἰσχυρῶς οἱ

1) Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον συνήθως ἐν Ἀμερικῇ, ὑπὸ τὸν τίτλον δὲ Konjunkturwissenschaft (Οἰκονομικὴ διάγνωσις, Ρυθμὸς τῆς Οἰκονομίας Συγκυρία), ἐν Εὐρώπῃ ἐμφανίζεται νέος οἰκονομικὸς ἐπιστημονικὸς κλάδος. Περὶ τῆς ἰδιαιτέρας σπουδαιότητος τοῦ κλάδου τούτου, ἰδίως εἰς τὴν σημερινὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, τοῦτου δὲ ἔνεκα καὶ ταχέως πανταχοῦ ἀνεδείχθη μεγάλη φιλολογία διὰ τε τὸν σκοπὸν καὶ τὴν μέθοδον τῶν ἐρευνῶν τούτων. Ἡ σπουδαιότης αὕτη τοῦ νέου τούτου κλάδου τῆς ἐρεῖνης (τῆς Konjunktur) ἔγκειται εἰς τὸ γεγονός ὅτι οὗτος ἀποτελεῖ τὸν κύριον μοχλόν, ἐφ' οὗ θὰ ἐστηρίζετο ἡ νέα οἰκονομικὴ διάταξις τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία μελλοντικὴ οἰκονομικὴ κοινωνία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς σημερινοὺς χαρακτηρισμοὺς τῆς (ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, μεθοδικῆς οἰκονομίας, κρατικοῦ σοσιαλισμοῦ), θὰ ἐκαλεῖτο τότε ὡργανωμένη (ὄργανικῶς) οἰκονομία. Ἀπαρχὰς τῆς οἰκονομικῆς ταύτης διορθώσεως συναντῶμεν εἰς τὰς μεγάλας συγκεντρώσεις τῶν καρτέλλων, τράστ, εἰς τὰς συννεοσῆσεις διὰ συνεργασίαν, καθορισμὸν τιμῶν, εἰς τὰς διεθνεῖς τελωνειακὰς ἐνώσεις, εἰς τὰς παροχὰς πιστώσεων, εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐργασίας, εἰς τὸν ἐκσοσιαλισμὸν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν τὸ «Ἀμερικανικὸν οἰκονομικὸν θαύμα».

Ἡ λέξις Konjunktur ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὴν μεσαιωνικὴν λατινικὴν διὰ τὴν ἀστρονομίαν, ἐσήμαινε δὲ περίπου ἰσοζυγίαν (conjunctio-jug-Zug), τὴν ἐκάστοτε ἐναλλάσσουσαν θέσιν τῶν ἀστέρων. Ἀπὸ τὸν 17 αἰῶνα μετηνέχθη εἰς τὴν ἐμπορικὴν γλῶσσαν καὶ ἐσήμαινε τὰς μεταβολὰς ἐκάστοτε εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Ἡ ἐπιστῆμη λοιπὸν τῆς Konjunktur προσπαθεῖ νὰ εὕρῃ τὴν αἰτιώδη νομοτέλειαν τῶν οἰκονομικῶν τούτων διακυμάνσεων. Ἐνῶ δὲ αὗται εἰς τὴν θεωρητικὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν ἐκλαμβάνονται συνήθως ὡς διαταραχὴ καὶ τι πρόσκαιρον εἰς τὴν κανονικὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν, ἡ ἐπιστῆμη τῆς Konjunktur θεωρεῖ αὐτὰς ὡς τι σύνθετος καὶ ὡς πεδῖον τῆς πρωταρχικῆς καὶ κυρίας αὐτῆς ἐρεῖνης. Ἐν περαιτέρῳ δὲ ἀκόμη σχετικῇ (μεθοδολογικῇ) ἀντιθέσει τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης τῆς Konjunktur πρὸς τὰς προτέρας ἀρρημένους περὶ κρίσεων θεωρίας, προσπαθεῖ αὕτη νὰ καταλήξῃ εἰς τὰ συμπερσματὰ τῆς, στηριζομένη ἐπὶ ἐμπειρικῶν δεδομένων καὶ ἐπὶ μαθηματικῶν στατιστικῶν ὑπολογισμῶν. Ὡσαύτως καὶ τὸ πεδῖον τῆς ἐρεῖνης αὐτῆς εἶναι εὐρύτερον, διότι δὲν ἐξετάζει μόνον τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν ἐν τῷ σταδίῳ τῆς δραματικῆς ἐκδηλώσεώς της μόνον, ἀλλὰ ἐκτείνεται καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς διακυμάνσεις τοῦ οἰκονομικοῦ κύκλου. Οὕτω θεωρεῖται πλέον ἢ κρίσις ὡς τι μᾶλλον ἐκ τῆς ἀνθήσεως τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς προερχόμενον, ἐπομένως ὡς τι-πλέον φυσιολογικὸν καὶ ἀναπόσπαστον τμῆμα τῆς οἰκονομικῆς διαδικασίας.

Arthur Bowley, Walter Breisky, C. Gini, L. March, Egm, Persons και Ernst Wagemann, ἕκαστος τῶν ὁποίων και ὑπέβαλλεν ἰδιαίτην τοιαύτην

Αἱ πρακτικαὶ ἑπιταραὶ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης τῆς Κοιηκνκταρ συνδέονται μὲ τὰς ἐν Ἀμερικῇ τάσεις ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Αὐτόθι αἱ Ἰδρυτικαὶ ἐπιχειρήσεις (αἱ ἀταπῶν σπουδαιότεραι Brookmire Economic Service και Babson statistical Organisation) μελετῶσαι τὰ ἐκάστοτε οικονομικὰ δεδομένα, διεγίνωσκον τὴν κατάστασιν και παρεῖχον εἰς τὰς συνδρομητικὰς αὐτῶν διαφόρους ἐταιρείας, προγνώσεις περὶ μελλοντικῆς οικονομικῆς ἐξελίξεώς των. Καίτοι δὲ ἡ ἐργασία τῶν οικονομικῶν τούτων ἀστεροσκοπειῶν ἦτο καθαρῶς κερδοσκοπικῶς προσανατολισμένη, ὁμως παρέσχον ταῦτα σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς τε τὴν πρακτικὴν οικονομίαν, καθὼς και ἀφελίμους νύξεις εἰς τὴν Ἐπιστήμην.

Ἀπὸ τὰς ἐργασίας ταύτας ἐπηρεάσθησαν σὺν τῷ χρόνῳ και οἱ ἐπιστήμονες οικονομολόγοι, οὕτω δὲ ἰδρύθησαν μετὰ σχετικὰς ἐπὶ νεωτέρων βάσεων ἐργασίας τοῦ W. Mitchell, W. Persons (παισιότεραι αἱ τοῦ Juglar, Neumann-Spallart, de Fonville, Tugan-Baranowski, Julin, Mortara, O. Anderson κλπ.). Ἰνστιτούτων διὰ τὴν ἐρευναν τῶν οικονομικῶν διακυμάνσεων (τῶν οικονομικῶν κύκλων) ἐν Ἀμερικῇ ἀρχικῶς, κατόπιν δὲ και ἐν Εὐρώπῃ, εἰς τὰ σπουδαιότερα κράτη.

Τὸ πρῶτον τοιοῦτον Ἰνστιτούτον συνεστήθη ὑπὸ τοῦ W. Persons και Ch. Bullock τῷ 1917, Harward University Committee of economic Research (εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Cambridge Mass). Τῷ 1920 συνεστήθη ἐν Νέῳ Ὑόρκῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Mitchell διεθυνόμενον National Bureau of economic Research κλπ. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἰνστιτούτου Harward ἰδρύθησαν και ἐν Εὐρώπῃ τοιαῦτα Ἰνστιτούτα και διὲν Ἐστοχόλμῃ (1922), Λονδίῳ (1923), Παρίσιους (1923), Βερολίῳ (1925), Ρώμῃ (1926), Βιέννῃ (1926). Τελευταίως δὲ και ἐν Πολωνίῳ, Οὐγγαρίῳ, Τσεχοσλοβακίῳ. Ἐν Ρωσσίῳ ὡσαύτως ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀμερικανικοῦ παραδείγματος, και ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτόθι συνθηκῶν, ἰδρύθη ἀπὸ τοῦ 1920 παρόμοιον Ἰνστιτούτον.

Ἐάν νῦν ἤθελέ τις νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἐρευνῶν τούτων, τότε θὰ ὄφειλε νὰ παραδεχθῇ ὅτι δὲν ἀποτρέπονται μὲν διὰ τούτων αἱ κρίσεις (ὀρθότερον αἱ οικονομικαὶ διακυμάνσεις) διότι ὁ κυκλικὸς ρυθμὸς των εἶναι πολὺ σταθερὸς, ὑπὸ τὴν ἐπίρρησιν ὁμως βαθείας παρατηρήσεως τῆς οικονομικῆς καταστάσεως και ἐμπειροτεχνικῆς πολιτικῆς τῆς Κοιηκνκταρ εἶναι δυνατόν νὰ περιορισθῇ ἡ μεγάλη ὀρημηκότης τῆς ἐξελίξεως. Διότι ὁ διαπυνθανόμενος ἀβεβαίαν κατάστασιν δὲν θὰ διακινδυνεύσῃ μεγάλας ἐπενδύσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ τοῦ ἀπέδιδον ἰκανὰ. Ἐπὶ τῇ προόψει ὁμως τῆς πτώσεως ταύτης δὲν ὀγκοῦται ἡ κατάστασις και δὲν ἀποφεύγεται τοῦτ' αὐτὸ ἡ κρίσις, περὶορίζονται ὁμως αἱ βιαιότεραι ἐπιδηλώσεις τῆς και διέρχεται ὀβτη ἡρεμώτερον.

Κυριώτερα βασικὰ ἔργα ἐκ τῆς πλουσίας φιλολογίας τοῦ νέου τούτου κλάδου εἶναι τὰ ἑξῆς :

W. Mitchell: *Businen cycles. The Problem and its Setting.* New York 1913—1927.

E. Wagemann *Konjunkturlehre* Berlin 1927.

A. Pigou *Industrial Fluctuations* London 1927.

Persons-Foster-Hettinger, *The Problem of Business forecasting.* London 1924 (Pollak, Foundations for economic Research).

Osk. Morgenstern *Wirtschaftsprognose* Wien 1928.

Lacombe Ed. *La Prévision en matière de crises économiques* Paris 1926.

Bl. και τὴν *Revue d'éc. polit.* (Ἰούλιος—Αὐγουστος 1929).

Amoroso Luigr. *I Barometri economici* (Economia 1929²).

Bachi Richardo *la politica della conjuntura. Previsione e attenua-*

μη επιτευχθείσης ἀρχικῆς πλήρους συγχωνεύσεως τούτων. Ἡ συζήτησις (Bowley) κατέδειξεν ὅτι ὑπάρχουν πολλαὶ μέθοδοι διὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς στατιστικῆς συλλήψεως τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων (ἐναλλαγῶν) ἀφ' ἧς ἐποχῆς (10 ἡδὴ ἔτη) ἤρχισαν αἱ ἔρευναι τοῦ Ἰνστιτούτου Harward. Ἐκτενῶς συνεζητήθη ἡδὴ ὁ τρόπος τῆς περιγραφῆς τῆς διαγνώσεως καὶ τῆς προγνώσεως τῶν ἐναλλαγῶν τούτων (1). Τινές (Gini, March) ἀρκοῦνται εἰς τὸ νὰ περιγράφουν ἀπλῶς τὴν κατάστασιν, πιστεύοντες ὅτι πρόγνωσις δὲν εἶναι δυνατὴ. Ὁ Breisky παρουσίασε θεωρητικὴν ἀνάλυσιν τῶν σειρῶν τῶν οἰκονομικῶν γεγονότων ἐκεῖνων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς τὰ σπουδαιότερα διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς διαγνώσεως ταύτης. Ἐπειδὴ ὅμως πάλιν ἡ οἰκονομικὴ διάρθρωσις τῶν διαφόρων χωρῶν εἶναι διάφορος, ὑπεστηρίχθη ἀπὸ ἄλλους (Hersch Ἑλβετία) ὅτι οὔτε εἶναι δυνατὴ οὔτε ἀναγκαῖα ἡ τυποποίησις τῶν ἐνδείξεων, (τῶν δεικτῶν) τούτων. Οἱ Ρῶσοι ἀντιπρόσωποι ὑπεστήριξαν ὅτι τοιαύτη πρόγνωσις εἶναι ἀδύνατος εἰς χώρας κεφαλαιοκρατικὰς καὶ μὲ ἐλεύθερον ἀνταγωνισμὸν τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων, τοῦτο εἶναι δυνατὸν μόνον εἰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ ρυθμίζεται ἐκ τῶν ἄνωθεν ὡς ἐν Ρωσίᾳ, τέλος ἄλλοι (Divisia) ἐτόνισαν τὴν ἀνάγκην καὶ τῶν θεωρητικῶν ἐρευνῶν διὰ τὴν σπουδὴν τῶν οἰκονομικῶν συγκυριῶν, πρὸς τὰς ἐμπειρικὰς προβλέψεις. Αὗται ἀνταποκρίνονται κυρίως μόνον εἰς τὰς ἀμέσους καταστάσεις.

Ὁ Wagemann (2) ἀνεκοίνωσε τὰ συμπεράσματα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένου Ἰνστιτούτου διὰ τὴν σπουδὴν τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων. Οὗτος παραδέχεται μὲν τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τοῦ συντελεστοῦ τῶν ἀποθεμάτων, τὴν ὅποιαν ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως ὁ Bowley, καὶ γενικῶς καὶ ἄλλων συντελεστῶν (κινήσεως κεφαλαίων) καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀλληλοσυσχετίσεως τούτων συναγωγὴν σταθερωτέρων πως τάσεων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, τονίζει ὅμως ἰδιαιτέρως τὴν ἰδίαν πείραν ἐν Γερμανίᾳ. Ἐνταῦθα διεπιστώθη ἐπίδρασις τις τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων ἀπὸ ἑνα γενικὸν δείκτην συντελεστῆν: Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνέργων, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ οὐσιωδέστερος.

nzione degli effetti delle crisi economiche Rivista di politica economica 1929. II, 109.

Βλ. τέλος τοῦ E. Wagemann Einführung in die Konjunkturlehre 1929 μὲ σχετικὴν ἐκτενῆ διεθνή βιβλιογραφίαν (σελ. 24, 150 ἔ.) καὶ βοηθητικὰς σχετικὰς κρίσεις.

Περιοδικά. «Review of economics Statistics». «Le Indices du Mouvement général des Affaires en France et en divers pays». «Viertelphrshefte zur Konjunkturforschung».

1) Ὁ Ἄγγλος Egm. Pearson ὑπερημύνη τῶν μεθόδων τοῦ Ἰνστιτούτου Harward. Αὗται συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐξελεχθοῦν ἀπὸ τὰς ἐμπειρικὰς σχετικὰς προπολεμικὰς ἐργασίας αἱ ἐπιστημονικαὶ σημερινὰ οἰκονομικαὶ διαγνώσεις καὶ προγνώσεις.

2) Ὁ E. Wagemann ἠσχολήθη ἰδιαιτέρως μὲ τὰ ζητήματα τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων ἐδημοσίευσεν δὲ πολλὰς σχετικὰς ἐργασίας καὶ ἐκδίδει καὶ τὸ ἄνω σχετικὸν γερμανικὸν περιοδικόν.

Ἄλλος δείκτης μεγάλης σημασίας εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν γάμων, ἐν συσχετίζει μετὰ τῆς κατατάσεως τῆς βιομηχανίας παλαιότερον δὲ ὁ δείκτης τῶν δημο-
τριακῶν. Μεταπολεμικῶς παρετηρήθη ἐν Γερμανίᾳ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν
γάμων, παρακολουθεῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ Βιομηχανίᾳ ἀπασχολουμένων.

Ἡ ὀλικὴ συζήτησις κατέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς γενικῆς συνεργασίας
ὄλων τῶν χωρῶν (1) διὰ νὰ δυνηθῇ τις νὰ ἀναχθῇ εἰς τὴν κυρίαν καθο-
ριστικὴν ἀφορμὴν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ καὶ εἰς ἀποψιν γενικὴν τῶν δια-
φόρων ἐπιρῶν εἰς τὴν οἰκονομίαν. Πρὸς τοῦτο ὅμως θὰ ἐχρειάζεται καὶ ἡ
συνεργασία καὶ προσωπικοτήτων ἔξω τοῦ Ἰνστιτούτου, ἕνεκα τοῦ στενοῦ
συνδέσμου τῶν ζητημάτων τῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων μετὰ τῆς ἐν γένει
οἰκονομικῆς ζωῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀνευεῶθη ἡ ἐντολὴ τῆς ἐπιτρο-
πῆς μὲ τὸ δικαίωμα τῆς προσλήψεως καὶ ἐτέρων δυνάμεων διὰ τὴν προσεχῆ
ὑποβολὴν νέων πορισμάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, τοσοῦτο μᾶλλον καθό-
σον πλείστα ὅσα ζητήματα παραμένουν εἰσέτι ἀνερευνητα.

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλήφθη ἡ ἐξῆς ἀπόφασις.

Τὸ Διεθνὲς Ἰνστιτούτον τῆς Στατιστικῆς

Θεωροῦν ὅτι ἡ παρακολούθησις μηνιαίων δεικτῶν τῆς οἰκονομικῆς
κινήσεως, δύναται νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐξήγησιν καὶ τὴν πρόβλεψιν οἰκονομι-
κῶν γεγονότων.

Θεωροῦν ὅτι, εἰς διαφόρους χώρας κατηρτίσθησαν στοιχεῖα δεικτῶν
ἀναλόγων πρὸ τοὺς ἀναγεγραμμένους ἐν τῷ καταλόγῳ τῷ προσηρητημένῳ
εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὅτι τὰ στοιχεῖα ταῦτα πρέπει νὰ συλλέγωνται τοῦ-
λάχιστον εἰς τὰς κυριωτέρας χώρας καὶ νὰ ὑπολογίζωνται κατὰ τὸ δυνατόν,
ἐπὶ βάσεως ὁμοιομόρφου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς οἰκονομικῆς ἰδιοσυστα-
σίας ἐκάστης χώρας.

Θεωροῦν ὅτι θὰ εἶχε μεγάλην σημασίαν ὁ καθορισμὸς τῶν ἐνδεικτικω-
τέρων ἀπὸ τοὺς δείκτας τούτους, ὅτι ὁμοῦς ἕνεκα τοῦ περιπλόκου τοῦ ζητή-
ματος, θὰ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ἐπίκλησις πρὸς πολλοὺς ἀκόμη ἀρμοδίους
εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα.

Εἶναι τῆς γνώμης:

1. Ὅπως ἡ ἐντολὴ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν οἰκονομικῶν προβλέψεων προε-
δρευομένης ἀπὸ τὸν Κον Bowley παραταθῇ, καὶ ὅτι τῇ προτάσει τῆς ἐπι-
τροπῆς ταύτης τὸ γραφεῖον νὰ προσκαλέσῃ καὶ ἄλλας εἰδικότητας ὅπως συμ-
μετάσχουν εἰς αὐτήν: ὅπως πρὸς τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ ζητεῖ τὴν γνώμην καὶ
ἄλλων εἰδικῶν λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν προσώπων, εἴτε
καθόσον ἀφορᾷ τὴν θεωρίαν εἴτε τὴν πράξιν.

2. Ὅπως ἡ ἐπιτροπὴ συνδιαβουλεύεται μετὰ τῶν ἀρμοδίων ὁργανώ-

1) Βλ. καὶ σχετικὰς συστάσεις τῆς Κ. Τ. Ε. δελτίον τοῦ Comité économique
δ Σεπτεμβρίου 1926, 1 Ἀπριλ. 1927 καὶ τὸ φυλλάδιον τοῦ διεθνoῦς γραφείου ἐργασίας
«Les baromètres économiques» 1924.

σεων, ἵνα ἐπιτύχη ὅπως αὐταὶ συμπληρώσουν διὰ χρησίμων νέων προσθηκῶν τὸν κατάλογον τῶν μέχρι τοῦδε ἀθροισμένων στατιστικῶν στοιχείων.

3. Ὅπως ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ παρουσιάσῃ εἰσήγησιν ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐργασιῶν τῆς τούτων εἰς μίαν τῶν προσεχῶν συνόδων τοῦ Ἰνστιτούτου.

Μηνιαῖοι δεῖκται τῶν ὁποίων ἡ κίνησις συνιστᾶται ὅπως παρακολουθοῦνται εἰς τὰς κυριώτερας χώρας.

I Οἰκονομικά

A' Χρηματιστήρια ἀξιῶν

Τιμὴ ἀξιῶν καθωρισμένης προσόδου κατὰ κατηγορίας (Χρεώγραφα τοῦ κράτους, ὑποθηκόγραφα κλπ.)

» » κυμαινομένης προσόδου κατὰ κατηγορίας.

Ποσὸν τῶν συναλλαγῶν, ἀριθμὸς τῶν διαπραγματευομένων τίτλων.

α) ὀλικὸς β) ἐθνικῶν ἐταιρειῶν, ἀλλοδαπῶν ἐταιρειῶν.

* Ἐκδοσις τίτλων μετὰ ὠρισμένου ἐπιτοκίου

» » » κυμαινομένου »

B' Τράπεζαι

Συμψηφισμοί, Γραφεῖα συμψηφιστικά κατὰ περιοχάς.

Ποσὸν τῶν ἐργασιῶν κατὰ κατηγορίας ἰδρυμάτων.

Κεντρικὴ Τράπεζα Κάλυμμα χρυσοῦ
ἄλλα νομίσματα.

Πιστώσεις Ἐξωτερικοῦ

Πιστωτικὴ κυκλοφορία.

Καταθέσεις ἀλληλοχρέου λ)σμοῦ. Ποσὸν ἐργασιῶν κατὰ περιοχάς.

* Ὑπόλοιπον πιστωτικὸν καταθετῶν.

Ποσὸν παρασχεθέντων δανείων: Εἰς τὴν βιομηχανίαν

Προεξοφλήσεις ἐμπορικαὶ

* Ὑπόλοιπα καταθέσεων ἀλληλοχρέου λ)σμοῦ.

Λοιπαὶ Τράπεζαι Προκαταβολαὶ εἰς τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον

Χρηματιστηριακαὶ ἐργασίαι.

(Καταβολαὶ

Ταμεία καὶ Ταμιευτήρια:) Ἀναλήψεις

(Ὑπόλοιπα

Γ' Διάφορα

Συναλλαγματικαὶ ἐμπορικαὶ ἐν κυκλοφορίᾳ (ποσὸν)

» Διαμαρτυρηθεῖσαι : ἀριθμὸς
ποσόν.

Πτωχεύσεις

Πτωχεύσεις

καὶ Δικαστικαὶ Ἐκκαθαρίσεις

Δικαστικαὶ Ἐκκαθαρίσεις

(ἀριθμὸς)

Συμβιβασμοὶ

Δ' Χρῆμα

- Τόκος προεξοφλήσεως ἰδιωτικὸς ἐνὸς μηνὸς
 τριῶν μηνῶν
- » ἀναπροεξοφλήσεως
 - εἰς πρώτην ζήτησιν
 - » χρήματος
 - ἡμίσεως μηνός
 - εἰς ρεπὸρ
 - ἐνὸς μηνός.

Τόκος ἐπενδύσεων πρώτης τάξεως καθωρισμένης προσόδου.

II Τιμαί.

- Χονδρिकाί τιμαί) ἐν συνόλῳ
 (εἶδη διατροφῆς κατὰ κατηγορίας
 Ἐμπορευμάτων) ὕλαι βιομηχανικαὶ κατὰ »
 (ἔμπορεύματα εἰσαγόμενα
) » ἐγχώρια.

Χονδρिकाί τιμαί δμάδος χρησίμων ἔμπορευμάτων.

Λιανικαί τιμαί εἰδῶν διατροφῆς.

Τιμάρθμος συντηρήσεως

Ἄλλα εἶδη οἰκιακῆς χρήσεως

Ἡμερομίσθια κατὰ

Ἐν συνόλῳ

μονάδα χρονικῆν

κατὰ βιομηχανίας καὶ ἐπαγγέλματα.

III Ἐμπόριον—Μεταφοραὶ—Κατανάλωσις

- Ἐξωτερικὸν ἔμπόριον Εἰσαγωγαὶ κατὰ κατηγορίας
 κατὰ βάρος, ἀξίαν Ἐξαγωγαὶ » »

Ἐσωτερικὸν ἔμπόριον Ποσὸν συναλλαγῶν (Χονδρικὸν Ἐμπόριον
 κατὰ κατηγορίας) Λιανικὸν Ἐμπόριον

Ποσὸν τῶν συναλλαγῶν
 εἰς τὰ Χρηματιστήρια Ἐμπορευμάτων.

- Ἀποθέματα κατὰ κατηγορίας ἔμπορευμάτων Πρῶται ὕλαι καὶ βιομηχανήματα
) εἰς τὰς χώρας παραγωγῆς (ὑπὸ διαμετακόμισιν καὶ
) εἰς τὰς γενικὰς ἀποθήκας
) εἰς τὸ ἔμπόριον
) εἰς τὴν βιομηχανίαν.

Βιομηχανήματα εἰς τὸ χονδρικὸν ἔμπόριον, εἰς τὸ λιανικὸν ἔμπόριον.

Παραγγελίαι νέαι μὴ ἐκτελεσθεῖσαι εἰσέτι.

Θαλασσία ἐπικοινωνία, ἀφίξεις-ἀναχωρήσεις (ἀριθ. πλοίων χωρητικότης)

Ποταμοπλοία (χωρητικότης) ἔσοδα, τιμὴ τόννου.

Σιδηρόδρομος. Φορτώσεις, ἐντολαὶ φορτώσεων.

Αὐτοκίνητα. Τιμὴ τόννου κατὰ χιλιόμετρον.

Ταχυδρομεῖα. Ἔσοδα ταχυδρομικά

Τηλέγραφοι. Ἔσοδα τηλεγραφικά, ὑπηρεσία ἐσωτερικοῦ διεθνῆς.

Τηλέφωνα. Ἔσοδα.

IV Παραγωγή, Άνεργία

Γεωργική παραγωγή. Μηνιαῖαι ἐκτιμήσεις.

Βιομηχανική » Ἐν συνόλῳ, λιθάνθραξ, λιγνίτης, μέταλλα ἀκατέργαστα (φυσικά), σίδηρος ἢ χάλυψ εἰς ράβδους, χυτήρια, ὑψικάμινοι ἐν ἐνεργείᾳ, ναυπηγήσεις, βάμβαξ, λινόν, χάρτης, ζῦθος, οἰκοδομαί, ἄδειαι ἀνοικοδομήσεως, ἐγκρίσεις σχεδίων.

Κατανάλωσις ἠλεκτρικῆς δυνάμεως.

Άνεργία. Ὀλικὸς ἀριθμὸς ἀνέργων, ἀναλογία, ἀριθμὸς ἐργαζομένων, κατηγορίας ἐπαγγελμάτων, κατὰ διαμερίσματα, ὀλική, μερικὴ ἀνεργία.

Τοποθετήσεις. Ἐναλογία ἐπὶ 100 αἰτήσεων ἐξευρέσεως ἐργασίας.

Μετανάστευσις. Ἐκπατρισμοί, προσέλευσις ξένων ἐργατῶν.

Άπεργία. Ἐριθμὸς ἀπεργῶν καὶ ἡμερῶν ἀπεργίας.

